

## Zaznamenali sme

■ **Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR v Prahe hostil v dňoch 27. a 28. apríla 2011 desiaty jubilejný ročník medzinárodnej študentskej intermediálnej konferencie.** Pregraduálni študenti a doktorandi prevažne z Čiech a Slovenska sa už po druhý raz mohli zapojiť do diskusie na tému *Kniha – filmový pás – internet*. Ústredným motívom podujatia, ktoré zorganizoval ÚČL AV ČR a Pedagogická fakulta KU, bolo usúvzťažniť umeleckú reprezentáciu v literatúre a audiovizuálnych médiách. Počas konferencie sa diskutovalo o filmových adaptáciách literárnych predlôh, mediálnych aspektoch interpretácii diela, podobách historicity v literárnej a filmovej tvorbe, vizualite a vizualizácii, pozorovaní a pozorovateľstve, naratívite vo filme a virtuálnom svete hier a o čitateľovi ako užívateľovi multimédií. Druhý intermediálne koncipovaný ročník konferencie potvrdil, čo prvý naznačil: intermediálny dialóg je náročnejším, ale vôbec nie nezaujímavým spôsobom, ako o umení uvažovať a komunikovať.

*Martin Boszorád*

■ **Už jedenáste pokračovanie interdisciplinárneho podujatia *Kognice a umělý život XI*. sa tento rok uskutočnilo v Kongresovom centre SAV v Smoleniach v dňoch 4.–7. apríla 2011.** Mottom konferencie sa stalo 90. výročie vstupu slova *robot* do kultúry a vedy. Karel Čapek podľa organizátorov stretnutia svojou hrou *R. U. R.* inicioval nielen problematiku robotov, ale aj v súčasnosti intenzívne sa rozvíjajúcu oblasť umelého života. Na podujatí odzneli príspevky českých a slovenských bádateľov v odboroch informatika, matematika, umelá inteligencia, filozofia, psychológia, kognitívna veda atď. Vzťah jazyka a mysle, problém vedomia, počítačové modelovanie umeleckej tvorby, porozumenie jazyku, genetické vylepšovanie človeka predstavuje len zlomok tém prednesených príspevkov. Možno veriť, že tak ako toto aj ďalšie multidisciplinárne vedecké podujatia nájdu spoločný jazyk a riešenie problémov.

*Silvia Gáliková*

■ **V poslednom období sa na pôde Ústavu slovenskej literatúry SAV konalo viacero tematicky atraktívnych a vedecky podnetných česko-slovenských podujatí.** V nadväznosti na témy konferencií ako *Vražda v zasadačke. Podoby detektívneho žánru* (2009) a *Strach a hrôza. Podoby hororového žánru* (2010) sa rok 2011 niesol v duchu výskumu utopického žánru v literatúre, umení a v literárnej kritike. Zámerom konferencie *Bude ako nebolo. Podoby utopického žánru* 19. mája 2011 bolo poukázať na diela, ktoré využívajú prvky utópie a antiutópie nielen na opis fiktívnych spoločností v klasických utópiách. Účastníci zo Slovenska a z ČR poukázali na to, ako tieto termíny ovplyvňovali svet 19. a 20. storočia – či už ako osvietenské predstavy o ideálnej spoločnosti, tradičné diela sci-fi a diela socialistického realizmu, alebo

ako vytriezvenie z utopických ilúzií o projektovaní spoločností riadených princípmi racionality, poriadku a kontroly v temných antiutopických víziách 20. storočia.

*Soňa Pašteková*

■ **Dňa 16. júna 2011 sa uskutočnila vedecká konferencia *Minulosť kritiky a možnosti jej dejinnej konceptualizácie (Podoby, premeny a historická reflexia kritického písania)***, ktorú usporiadal Ústav slovenskej literatúry SAV na tému dejín kritického písania v kontexte literatúry a ďalších umeleckých druhov. Ambíciou podujatia bolo iniciovať odbornú diskusiu o podobách umeleckej kritiky 20. storočia a reflektovať možnosti recepcie minulosti tejto oblasti. Ťažisko záujmu referujúcich zo Slovenska a z ČR sa sústredilo na metodologicko-filozofické aspekty literárnej kritiky (J. Briškár, N. Lacko, P. Zajac, P. Janoušek) a na podoby kritického písania v šesťdesiatych až osemdesiatych rokoch 20. storočia s dôrazom na otázky prevádzky a funkcie literárnej, divadelnej a výtvarnej kritiky (M. Hamada, F. Matejov, P. Matejovič, V. Barborík, I. Hochel, B. Hochel, A. Fialová, R. Passia, P. Ježková, S. Čúzovová). Diskusia potvrdila, že problematika recepcie kritického uvažovania a písania (nielen o literatúre) sa podujatím nevyčerpa, iba otvorila.

*Jana Pácalová*

■ **Rodové štúdiá. Súčasné diskusie, problémy a perspektívy je názov prvej pôvodnej vysokoškolskej učebnice z oblasti rodových štúdií na Slovensku**, ktorú vydalo Centrum rodových štúdií na FiF UK. Editorky Z. Kiczková a M. Szapuová ju 23. júna 2011 v Bratislave verejnosti predstavili ako významný krok vo svojej dvadsaťročnej pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti v oblasti rodových štúdií. Publikácia má široký okruh autoriek, ktoré sa zaoberajú rôznymi aspektmi rodových štúdií a pokúšajú sa prepájať teoretické uvažovanie o kategórii rodu s praktickými problémami s rodovými stereotypmi vo výchove či v médiách, s násilím v intímnych vzťahoch atď. Filozofka a spisovateľka Etela Farkašová prispela napríklad kapitolou o „ženskom písaní“ z pohľadu feministickej literárnej teórie.

*Jana Cviková*

■ **V dňoch 7. – 9. septembra 2011 sa uskutočnila 1. germanistická konferencia doktorandov na Slovensku, zorganizovaná na Katedre germanistiky, nederlandistiky a škandinavistiky FF UK v Bratislave** aj vďaka podpore DAAD a Nemeckého veľvyslanectva v Bratislave. Cieľom dvojdňového medzinárodného podujatia bolo jednak prezentovať práce a výsledky doktorandov z jedenástich slovenských a českých vzdelávacích inštitúcií, jednak nadviazať osobné kontakty pre budúcu spoluprácu. V dvoch sekciách postupne odzneli príspevky z oblasti literárnej vedy, jazykovedy, translatológie a didaktiky. Dotýkali sa okrem iného recepčných aspektov, kultúrneho transferu, interpretácie textov či porovnávacej lingvistiky. Ústav svetovej literatúry SAV aktívnou účasťou zastupovali K. Szalayová a E. Bubnášová. Prednesené príspevky budú publikované v tlačenej zborníku.

*Eva Bubnášová*